

ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ: ΟΛΑ ΟΣΑ ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ

“Είναι δύσκολο να μιλήσει κανείς με το σωστό μέτρο σε ένα θέμα, στο οποίο με πολύ κόπο γίνεται πιστευτό, ότι λέει την αλήθεια”

Θουκυδίδη Ιστορία, 35:2,

Ο επιτάφιος λόγος του Περικλή

Με την ευκαιρία της αντίδρασης των κατοίκων της Βόρειας Χαλκιδικής στο επενδυτικό σχέδιο εξόρυξης κι εκμετάλλευσης του χρυσού από ένα πανέμορφο δασοσκεπές κομμάτι της ορεινής Χαλκιδικής, έγινε αντιληπτό ότι όλοι όσοι ασχολούνται με το θέμα γνωρίζουν ελάχιστα για τα Μεταλλεία Κασσάνδρας. Οι περισσότεροι δείχνουν να αγνοούν τι παράγεται στον τόπο τους, αγνοούν τα σχέδια της εταιρείας, δεν αντιλαμβάνονται τελικά ότι πρόκειται απλά για ένα ακόμα επεισόδιο στον κόσμο των επιχειρήσεων. Για τους ντόπιους που είναι υπέρ της επένδυσης χρυσού τα μεταλλεία σημαίνουν βασικά θέσεις απασχόλησης. Μερικάματα και λύση στο καυτό πρόβλημα της ανεργίας. Για τους αντιδρώντες σήμερα, όπως παλαιότερα και για τους κατοίκους του Στρυμονικού κόλπου, τα μεταλλεία είναι μια απειλή για την υγεία τους και προεξοφλούν μια τεράστια περιβαλλοντική καταστροφή.

Ευτυχώς στο διαδίκτυο βρίσκουμε αρκετές πληροφορίες. Με μερικές ώρες αναζήτησης προκειμένου να εντοπιστούν οι έγκυρες πηγές πληροφόρησης (ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης, της ιδιοκτήτριας εταιρείας, κλπ) βρήκαμε πάρα πολλές απαντήσεις. Τα ερωτήματα που τίθενται είναι πάρα πολύ απλά και συγκεκριμένα:

1. Ποιοι είναι οι επενδυτές;
2. Τι είναι τα μεταλλεία Κασσάνδρας;
3. Απολογισμός της έως τώρα δράσης της Ελληνικός Χρυσός ΑΕ
4. Τα μελλοντικά σχέδια της εταιρείας
5. Τι κέρδισε/κερδίζει το Δημόσιο από την ιστορία αυτή;
6. Πόσα κέρδισαν/κερδίζουν οι επενδυτές των μεταλλείων;
7. Τι κέρδισαν/κερδίζουν οι τοπικές κοινωνίες;
8. Ο ρόλος των τοπικών αυτοδιοικήσεων και των πολιτικών μας
9. Περιβάλλον: τι είναι αυτό;

10. Μεταλεία ή βιώσιμη ανάπτυξη;

11. Πώς θα είμαστε είκοσι χρόνια μετά;

Θα εκλαμβάνονταν ως ανόητος ισχυρισμός το ότι οι απόψεις που εκφράζονται στη συνέχεια είναι αντικειμενικές. Αυτό που δεν επιδέχεται αμφισβήτησης όμως είναι το γεγονός ότι:

Όλα τα στοιχεία που παρατίθενται στη συνέχεια είναι έγκυρα. Για το λόγο αυτό παρατίθενται στο τέλος του κειμένου οι πηγές από τις οποίες αντλήθηκαν τα στοιχεία αυτά. Για κάποια σχόλια και απόψεις μας επικαλεστήκαμε τον Περικλή.

1. Ποιοι είναι οι επενδυτές;

Ιδιοκτήτης των μεταλλείων Κασσάνδρας είναι η εταιρεία “Ελληνικός Χρυσός ΑΕ”. Η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων της προηγούμενης ιδιοκτησίας, της TVX, έγινε έναντι 11 εκατ. Ευρώ. Η σύμβαση παραχώρησης της εκμετάλλευσης των μεταλλείων υπεγράφη από την κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ το Δεκέμβριο του 2003.

Η αρχική μετοχική σύνθεση ήταν η εξής: 51% δύο εταιρείες ενός Ρουμάνου που κατηγορήθηκε ως έμπορος ναρκωτικών, δικάστηκε και φυλακίστηκε γι’ αυτό, 40% τρεις ελληνικές τεχνικές εταιρείες και 9% η Νομαρχία Χαλκιδικής και οι τρεις Καποδιστριακοί Δήμοι της περιοχής.

Το 2005 η μετοχική σύνθεση ήταν 65% η European Goldfields του ως άνω ρουμάνου και 35% η ελληνική τεχνική εταιρεία ΑΚΤΩΡ, η οποία στη συνέχεια απορροφήθηκε από την Ελληνική Τεχνοδομική ΤΕΒ ΑΕ.

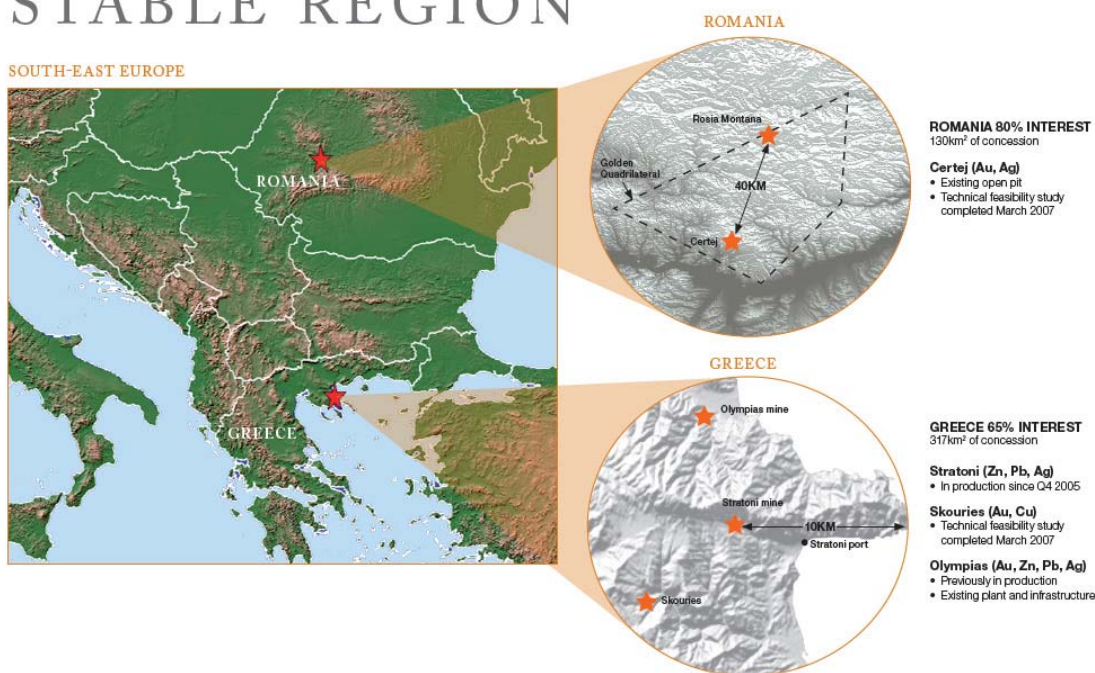
Το 2007 η Ελληνική Τεχνοδομική αντάλλαξε το 30% της Ελληνικός Χρυσός ΑΕ με το 19,9% της European Goldfields, το οποίο αποτιμήθηκε σε αξία μετοχών 126 εκατ. Ευρώ συν 6 εκατ. Ευρώ μετρητά. Έτσι σήμερα η σύνθεση της Ελληνικός Χρυσός είναι 95% η ξένη εταιρεία και 5% η ελληνική πλευρά. Από τη συναλλαγή αυτή λοιπόν προσεγγίζεται η αξία σήμερα της Ελληνικός Χρυσός ότι ανέρχεται σε **440 εκατ. Ευρώ**. Με βάση τις επίσημες λογιστικές καταστάσεις της, η Ελληνική Τεχνοδομική λογιστικοποίησε κέρδη από την ανταλλαγή αυτή ύψους 42,3 εκατ. Ευρώ.

Η European Goldfields είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο του Καναδά και του Λονδίνου. Ελέγχει ακόμη ένα μεταλλείο χρυσού στην Ρουμανία, για το οποίο δεν έχει πάρει ακόμη τις απαιτούμενες άδειες λειτουργίας και δεν ξεκίνησε ακόμη η

εκμετάλλευση. Γίνεται κατανοητό ότι όλα τα χρόνια πριν την αγορά των μεταλλείων Κασσάνδρας η εταιρεία αυτή είχε μηδενικό τζίρο. Σημειώνεται ότι τη στιγμή της ανακοίνωσης της Ελληνικός Χρυσός ως αναδόχου των μεταλλείων, το μετοχικό κεφάλαιό της ήταν το ελάχιστο κατά νόμο προβλεπόμενο 60.000 Ευρώ!. Μετά την εξαγορά των μεταλλείων Κασσάνδρας βεβαίως, η αξία της μετοχής της European Goldfields εκτοξεύθηκε!

Ο χάρτης των μεταλλείων της μητρικής European Goldfields.

POLITICALLY STABLE REGION

2. Τι είναι τα μεταλλεία Κασσάνδρας;

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ίδιας της εταιρείας, τα μεταλλεία Κασσάνδρας αποτελούνται από τα εξής μέρη :

Το μεταλλείο του Στρατωνίου το οποίο παράγει ψευδάργυρο, μόλυβδο και άργυρο (Zn, Pb, Ag) και το οποίο λειτουργεί από το Σεπτέμβριο του 2005

Το μεταλλείο των Σκουριών το οποίο θα παράγει χρυσό και χαλκό (Au, Cu) – Το επιχειρηματικό σχέδιο εγκρίθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης τον Μάρτιο του 2007

Το μεταλλείο Ολυμπιάδας το οποίο παράγει χρυσό, ψευδάργυρο, μόλυβδο και άργυρο (Au, Zn, Pb, Ag) – με υπάρχουσες τις εγκαταστάσεις και τις υποδομές, που χρήζουν εργασιών προπαρασκευής.

Τα συνολικά αποθέματα και των τριών μεταλλείων ανέρχονται σε: 7.38 Moz χρυσός, 62.7 Moz άργυρος, 0.75 Mt χαλκός, 0.66 Mt μολυβδος, 0.89 Mt ψευδάργυρος

Με όρους εμπράγματων παγίων περιουσιακών στοιχείων τα μεταλλεία Κασσάνδρας αποτελούνται από

1.800 στρέμματα ιδιόκτητης γης

314 εργατικές κατοικίες στο Στρατόνι

24.000 τ.μ. κτιριακών εγκαταστάσεων

όλος ο εξοπλισμός και τα κινητά στοιχεία της TVX

Επεξεργασμένα συμπυκνώματα – 300.000 τόνοι χρυσοφόρου αρσενοπυρίτη της Ολυμπιάδας με 21 γρ. χρυσού ανά τόνο και 700.000 τόνοι σιδηροπυρίτη Μαντέμ Λάκκου με 15 γρ χρυσού ανά τόνο.

Τα περιουσιακά αυτά στοιχεία «πουλήθηκαν» στην Ελληνικός Χρυσός έναντι 11 εκατ. Ευρώ!

Ταυτόχρονα, με τη σύμβαση παραχώρησης της εκμετάλλευσης των μεταλλείων, παραχωρήθηκε στην Ελληνικός Χρυσός η εκμετάλλευση μιας έκτασης 317.000 στρεμμάτων με όλα τα παραπάνω αποθέματα

3. Απολογισμός της έως τώρα δράσης της Ελληνικός Χρυσός ΑΕ

Σύμφωνα με δημοσιευμένα στοιχεία στην ιστοσελίδα της μητρικής European Goldfields, η εταιρεία ξεκίνησε ουσιαστικά τη δράση της με τις στοές του μεταλλείου Στρατωνίου στα τέλη του 2005. Υπερδιπλασιάστηκε η παραγωγή του εξορυσσόμενου μεταλλεύματος (από 400 τόνους μεταλλεύματος/ημέρα στις αρχές του 2006 σε 850-900 τόνους/ημέρα το α΄6μηνο του 2007). Η εξέλιξη της παραγωγής μετάλλων που πουλήθηκε έχει ως εξής:

Καθαρό μέταλλο στα συμπυκνώματα	Α΄6μηνο 2007	Α΄6μηνο 2006	Αύξηση (%)
Ψευδάργυρος (τόννοι)	9.318	4.655	100%
Μόλυβδος (τόννοι)	6.122	4.720	30%
Ασήμι (ουγκιές)	475.641	373.909	27%

Τα οικονομικά στοιχεία της δραστηριότητας της εταιρείας την ίδια περίοδο έχουν ως εξής:

Χιλ.Δολλάρια	Α΄6μηνο 2007	Α΄6μηνο 2006	Αύξηση (%)
Πωλήσεις	42.027	17.357	142%
Καθαρά κέρδη (πρό φόρων)	16.600	1.289	1.188%
Σύν.Ενεργητικού	729.774	311.943	134%

Πέραν της τρέχουσας παραγωγής ως σημαντικότερες ενέργειες της εταιρείας αναφέρονται οι εξής:

Προπωλήθηκαν όλα τα αποθέματα ψευδάργυρου που θα παράγονται εσαεί σε ακτίνα 7 χλμ γύρω από το Στρατόνι στην εταιρεία Silver Wheaton (Caymans) Ltd. Από την πράξη αυτή η εταιρεία εισέπραξε προκαταβολικά το ποσό των Ευρώ 57,5 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ, χάριν στο οποίο «καυχιέται» ότι έχει πλέον τη ρευστότητα να προχωρήσει στην υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου στις Σκουριές.

Συνέχισε η εκποίηση των αποθεμάτων της Ολυμπιάδας που ανέρχονται σε 252.000 τόνους συμπυκνωμάτων. Ηδη εξασφαλίστηκαν φορτώσεις 100.000 τόνων για το 2007 με συμβόλαια σε τέσσερις διαφορετικές εταιρείες. Η εταιρεία ήδη αναγομώνει παλαιές στοές, προβαίνει σε συντήρηση των υποδομών κι ευελπιστεί να ξανα-ξεκινήσει την παραγωγή μεταλλεύματος και στην Ολυμπιάδα.

Τον Ιούνιο του 2007 η Ελληνικός Χρυσός ΑΕ παρήγγειλε στη Φινλανδική εταιρεία Outotec Minerals ΟΥ τους σπαστήρες και άλλο εξοπλισμό για τη μεταλλουργία χρυσού. Έναντι της παραγγελίας κατέβαλλε το ποσό των 6 εκατ. Ευρώ ενώ τον Αύγουστο 2007 είχαν προγραμματιστεί οι δοκιμές και οι επιδείξεις.

Τον Ιούλιο του 2007 η εταιρεία πήρε την έγκριση του Υπουργείου Ανάπτυξης στο επιχειρηματικό σχέδιο χρυσού των μεταλλείων Σκουριών και Ολυμπιάδας. Το ΥΠΑΝ ενέκρινε επίσης την προκαταρκτική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και συστήνει την έγκρισή της και από το ΥΠΕΧΩΔΕ.

Ετοιμάζεται η τελική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η οποία θα υποβληθεί προς έγκριση ως το τέλος του 2007. Επίσης, ετοιμάζονται το οριστικό επιχειρηματικό σχέδιο, καθώς και οι τεχνικές μελέτες.

Παράλληλα, είναι σε εξέλιξη πρόγραμμα χαρτογράφησης των μεταλλευτικών αποθεμάτων όλης της παραχωρημένης έκτασης. Ηδη εντοπίστηκαν αξιοποιήσιμα

αποθέματα για επιφανειακή εξόρυξη στην περιοχή Μπιάβιτσα (ανάμεσα Νεοχώρι και Στρατονίκη).

Στο ως άνω επιχειρηματικό σχέδιο δηλώνεται ρητά ότι «τα κεφάλαια της πρώτης φάσης ανάπτυξης του σχεδίου χρυσού θα προέλθουν από τη ρευστοποίηση των αποθεμάτων της Ολυμπιάδας». Η λογική λέει ότι το μεταλλείο «θα βγάλει τα λεφτά» και για τη δεύτερη φάση. Σημειώνεται ότι η Ελληνικός Χρυσός ΑΕ διαφημίστηκε και από τις δύο κυβερνήσεις ως μία επένδυση που θα εισήγαγε εκατοντάδες εκατ. Ευρώ από το εξωτερικό!

4. Τα μελλοντικά σχέδια της εταιρείας

Η στρατηγική της εταιρείας αποσκοπεί:

Στην αύξηση των προς πώληση συμπυκνωμάτων από 180 το 2006 σε 400 χιλ. τόνους το 2009.

Στην περαιτέρω εκμετάλλευση της περιοχής του Στρατωνίου

Στην ανάπτυξη των επιχειρηματικών σχεδίων στις Σκουριές και στην Ολυμπιάδα

Στόχος της να γίνει ως το 2010 ένας μεσαίου μεγέθους παραγωγός μετάλλων

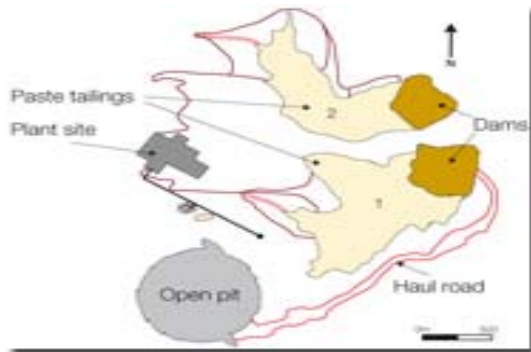
Για τις Σκουριές, η διοίκηση της μητρικής εταιρείας εκτιμά το κόστος του επενδυτικού σχεδίου χρυσού στο ποσό των US\$270 εκατ. το οποίο αναλύεται ως εξής:

- \$188 εκατ. για τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας του μεταλλεύματος
- \$53 εκατ. για τις λίμνες απόθεσης των αποβλήτων
- \$21 εκατ. για την επιφανειακή εξόρυξη
- \$8 εκατ. για λοιπά κόστη

Αυτά τα κεφάλαια, τόσο η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ όσο και της ΝΔ που την διαδέχθηκε, διαφήμισαν ότι θα εισρεύσουν στην χώρα μας από το εξωτερικό.

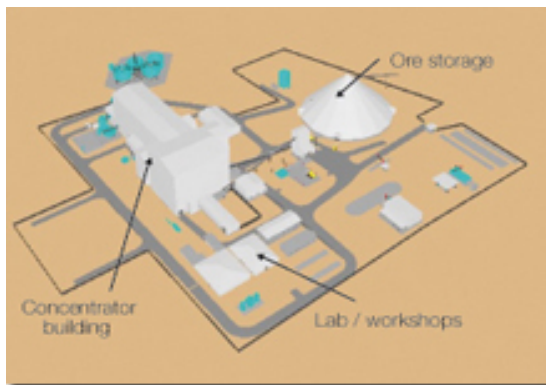
Τα σχέδια της εταιρείας για την μεταλλουργία χρυσού στις Σκουριές παρουσιάζονται στα κάτωθι σχεδιαγράμματα:

Σχέδιο 1: Χωροθέτηση δραστηριοτήτων στις Σκουριές. Το στρόγγυλο είναι η ανοικτή εξόρυξη, το πολύγωνο είναι οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας του μεταλλεύματος (βλ.Σχέδιο 2) και οι λίμνες είναι τα φράγματα απόθεσης της λάσπης των «πλυντηρίων».

Proposed infrastructure (Click to enlarge)

Σχέδιο 2: Σχεδιάγραμμα των εγκαταστάσεων επεξεργασίας. Το μεγάλο κτίριο είναι τα «πλυντήρια», το μικρό γραφεία κι εργαστήρια και ο κόνος το προς φόρτωση μετάλλευμα που θα μεταφέρεται στο λιμάνι του Στρατωνίου.

Plant layout (Click to enlarge)

Σχέδιο 3: Φωτογραφία από επιφανειακή εξόρυξη. Η εταιρεία προσφάτως ισχυρίζεται ότι θα έχει διάμετρο μόνο 750 μέτρα και βάθος 350.Κάπως δύσκολα, μ'αυτή τη διάμετρο και την αντίστοιχη ανηφόρα, εκτιμούν κάποιοι επαγγελματίες, θα είναι για τα φορτηγά να βγάλουν το μετάλλευμα επάνω.

Το λειτουργικό κόστος της επιφανειακής εξόρυξης εκτιμάται από την εταιρεία σε €1.28 ανά τόνο έναντι €6.05 ανά τόνο για την υπόγεια εξόρυξη.

Η διάρκεια ζωής του μεταλλείου των Σκουριών σύμφωνα με δηλώσεις της Ελληνικός Χρυσός ΑΕ ανέρχεται σε 30 χρόνια. Σύμφωνα με τις ανακοινώσεις της European Goldfields ανέρχεται σε 20 χρόνια! Εδώ διαπιστώνεται μία αντίφαση των ιδιοκτητών κι εκτιμώντας τα κίνητρα που έχει, για διαφορετικούς λόγους, η κάθε εταιρεία να αυξάνει την διάρκεια ζωής του μεταλλείου, προκαλούνται ερωτηματικά ως προς την πραγματική διάρκεια ζωής του μεταλλείου.

5. Τι κέρδισε/κερδίζει το Δημόσιο από την ιστορία αυτή;

Το δημόσιο δε συμμετέχει στην εκμετάλλευση των μεταλλείων ούτε με 1%! Το μόνο όφελος είναι η φορολογία κερδών της εταιρείας και οι θέσεις εργασίας. Μόνο που οι θυγατρικές των πολυεθνικών έχουν τρόπους να εξάγουν τα κέρδη τους στο εξωτερικό (π.χ. με τη μορφή διαφόρων royalties, fees κλπ) προκειμένου να αποφύγουν τη φορολογία. Σημειώνεται ότι μόνο για το 2006 η εταιρεία εξέπεσε εντός της χρήσης το ποσό των 3,97 εκατ. Ευρώ ως δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης!

Ως προς τις δημιουργούμενες θέσεις εργασίας σκοπός του δημοσίου είναι να δημιουργεί συνθήκες αειφόρου ανάπτυξης, με βάθος χρόνου. Αν το μεταλλείο χρυσού έχει χρονικό ορίζοντα 20 ετών, όπως αναφέραμε παραπάνω, μετά το πέρας αυτού τι θα απογίνει η περιοχή;

Το τίμημα 11 εκατ. Ευρώ στο οποίο συμφωνήθηκε η μεταβίβαση των μεταλλείων στην Ελληνικός Χρυσός, με δεδομένη την αξία των παγίων, αποθεμάτων και δικαιωμάτων που μεταβιβάστηκαν, όπως αυτά καταγράφονται και στα κέρδη της Ελληνικός Χρυσός, αγγίζει μάλλον τα όρια του σκανδάλου. Παύει, ίσως, να αντιμετωπίζεται ως σκάνδαλο εάν συνυπολογίσουμε ότι α) τη μεγάλη δυσφήμιση που είχε υποστεί η χώρα μας στους επιχειρηματικούς κύκλους του εξωτερικού, μετά την ακύρωση και αποχώρηση από την επένδυση της TVX, β) τη μεγάλη δυσαρέσκεια, σε προεκλογική περίοδο, λόγω της ανεργίας των μεταλλωρύχων και γ) το υψηλό κόστος που θα απαιτούνταν για την αποκατάσταση στοών, φραγμάτων, λιμνών καθίζησης κλπ που άφησε πίσω της η TVX. Διαθέτει τους μηχανισμούς ελέγχου ή Νομαρχία ή

το ελληνικό δημόσιο, ώστε να διασφαλίσει ότι δεν θα κληθεί πάλι να πληρώσει το ίδιο υψηλό κόστος περιβαλλοντικής αποκατάστασης, όταν εγκαταλείψουν την περιοχή και οι σημερινοί ιδιοκτήτες;

6. Πόσα κέρδισαν/κερδίζουν οι επενδυτές των μεταλλείων;

Το μετοχικό κεφάλαιο της Ελληνικός Χρυσός ΑΕ αυξήθηκε σταδιακά και ανέρχεται σήμερα σε 42 εκατ.Ευρώ. Εξ αυτών διατέθηκαν τα 11 εκατ.Ευρώ για την αγορά από την TVX και τα υπόλοιπα αποτέλεσαν τα κεφάλαια κίνησης της εταιρείας. Υπερ-αρκετά, δεδομένου ότι η εταιρεία έχει μηδέν τραπεζικό δανεισμό. Το 2006, που ήταν η πρώτη ουσιαστικά χρονιά που λειτούργησε η εταιρεία, τα προ αποσβέσεων κέρδη της σύμφωνα με τον δημοσιευμένο ισολογισμό της ανήλθαν σε 13,4 εκατ.Ευρώ.

Με βάση την κερδοφορία και μόνο του 2006 και χωρίς να ληφθεί υπόψη η περαιτέρω ανάπτυξη της παραγωγής του μεταλλείου, η εταιρεία θα βγάλει τα λεφτά της σε τρία χρόνια! Στον κόσμο των επιχειρήσεων αυτό λέγεται όχι απλώς «καλή μπίζνα» αλλά σκέτο ...χρυσωρυχείο.

7. Τι κέρδισαν/κερδίζουν οι τοπικές κοινωνίες;

Σήμερα απασχολούνται περί τους 300; εργαζόμενους με ύψος μισθού πολύ χαμηλότερο από εκείνο που έπαιρναν επί TVX. Σχεδιάζεται για το επενδυτικό σχέδιο του χρυσού η δημιουργία άλλων 150; θέσεων εργασίας. Το τίμημα σε θανάτους από πνευμονοκονίαση όλα τα χρόνια λειτουργίας του μεταλλείου υπήρξε βαρύ. Εξίσου βαρύ το κόστος για την περιοχή υπήρξε και η σταδιακή εγκατάλειψη παραδοσιακών οικονομικών δραστηριοτήτων (κτηνοτροφία, υλοτομία, οικοδομή κλπ) και η στρέβλωση αρχών και συνειδήσεων, με την ανάπτυξη υπερκαταναλωτικών συμπεριφορών. Ο πανικός του 2003 με την πτώχευση της TVX είναι ενδεικτικός της πλήρους εξάρτησης των ανθρώπων αυτών από το μεταλλείο και τον τρόπο ζωής που εν τω μεταξύ ανέπτυξαν.

Ο χαρακτηρισμός επίσης 320 χιλ.στρεμ. της περιοχής μας ως μεταλλευτικής ζώνης, στερήσαν την περιοχή μας από την τουριστική ανάπτυξη της υπόλοιπης Χαλκιδικής. Χάθηκε στην πορεία το 9% της συμμετοχής στην εταιρεία.

Είναι γνωστό στις τοπικές κοινωνίες ότι η εταιρεία, μοιράζει και χρήματα και εξυπηρετήσεις. Έτσι, σε συνεννόηση με τα Δημοτικά Συμβούλια, αποκαθίστανται

βλάβες σε αγροτικούς δρόμους με γκρέιντερ της εταιρείας, ασφαλτοστρώνονται μικρές οδοί, η μητρόπολη παίρνει διάφορες ενισχύσεις, φορείς ενισχύονται οικονομικά κλπ. Αυτές οι δοσοληψίες όχι μόνο δε διαφημίζονται, αλλά φαίνεται σαν να υπάρχει προσπάθεια απόκρυψής τους. Μοιάζει περισσότερο με επιχείρηση «εξαγοράς συνειδήσεων», παρά με ανταποδοτικά οφέλη. Σημειώνεται, όμως, ότι στα πλαίσια των «αντισταθμιστικών ωφελειών» η εταιρεία έχει δεσμευθεί και εγγράφως στο Υπουργείο Ανάπτυξης, σύμφωνα με επανειλημμένες ανακοινώσεις του αρμόδιου υφυπουργού κ.Γ.Σαλαγκούδη, να διανείμει την πενταετία 2005-10 στις τοπικές κοινωνίες το ποσό των 20-23 εκατ.Ευρώ. Μ'αυτό το δεδομένο οι τοπικές αρχές και φορείς οφείλουν να καταγράφουν και να κοστολογούν όλες τις ως άνω «παροχές». Απαιτείται συντονισμός και σύστημα παρακολούθησης μεταξύ των τοπικών αρχών και φορέων για να παρακολουθείται η διάθεση από την εταιρεία του ως άνω ποσού.

8. Ο ρόλος των τοπικών αυτοδιοικήσεων και των πολιτικών μας

Οι τοπικές αυτοδιοικήσεις των τριών Δήμων της περιοχής εκλέχθηκαν με το χρίσμα ενός εκ των δύο κυβερνητικών κομμάτων. Εφόσον τα κυβερνητικά κόμματα λοιπόν υποστηρίζουν τα επιχειρηματικά σχέδια της ιδιοκτήτριας εταιρείας, απαιτείται για τους τοπικούς άρχοντές μας να έχουν κάποιες αρετές ανεξαρτησίας, τόλμης, πατριωτισμού και διορατικότητας, που μάλλον δεν τις έχουν οι περισσότεροι. Η εταιρεία τους βοηθά με διάφορες υπηρεσίες της να δείξουν ότι κάνουν έργο. Και με την υπακοή στις εντολές του κόμματος θα ξαναπάρουν το χρίσμα και θα εξασφαλίσουν την επανεκλογή. Σημειώνεται ότι ο βουλευτής της ΝΔ κος Γ.Σαλαγκούδης τον Ιανουάριο του 2004 όταν συζητιόταν η τροπολογία Πάχτα για την εκχώρηση των μεταλλείων, χαρακτήριζε τον ρουμάνο επιχειρηματία στην Βουλή «Δράκουλα των Καρπαθίων». Ένα χρόνο μετά, ως υφυπουργός ανάπτυξης, υποστήριξε τα σχέδια της εταιρείας.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και οι βουλευτές μας δεν θα τολμούσαν, χωρίς πολύ σκέψη, να εναντιωθούν σε έναν από τους μεγαλύτερους επιχειρηματικούς ομίλους της Ελληνικής οικονομίας. Μια καλή σχέση μαζί του διευκολύνει πολύ τις πολιτικές φιλοδοξίες τους.

Οι κυβερνήσεις και των δύο κομμάτων που εναλλάσσονται στην εξουσία στην Ελλάδα ποτέ δεν έμαθαν να προγραμματίζουν πέρα από την επόμενη ημέρα. Πόσο

μάλλον να σκεφτούν την εγκατάλειψη κι ερήμωση από τη χημική μόλυνση της περιοχής μας όταν θα 'χει φύγει η εταιρεία 20 χρόνια μετά. Πολύ περισσότερο που τα περιβαλλοντικά θέματα τους απασχολούν μόνο όταν γίνονται θέματα στα δελτία των 8:00 μ.μ.

Πέραν όλων των ανωτέρω, η χώρα μας κατέχει ως προς την κατάταξη για την διαφθορά και το 2007 την τελευταία θέση μεταξύ των 15 παλαιών κοινοτικών χωρών. Η τοπική αυτοδιοίκηση επίσης, είναι σύμφωνα με τις εκθέσεις των ελεγκτών δημόσιας διοίκησης από τους πρωταθλητές του είδους. Είναι δυνατόν οι πολίτες αυτού του τόπου και μ'αυτά τα δεδομένα να μη σκέφτονται περίεργα;

9. Περιβάλλον: τι είναι αυτό;

Ένα ιδιωτικό κεφάλαιο επενδύσεων -εταίρος της European Goldfields, συμμετείχε σε Αυστραλιανών συμφερόντων εταιρία, η οποία το 2000 προκάλεσε την δεύτερη μεγαλύτερη καταστροφή του περιβάλλοντος μετά το Τσέρνομπιλ, σύμφωνα με τον ΟΗΕ, από ένα φράγμα κυανούχων αποβλήτων επεξεργασίας χρυσού, που έσπασε και χύθηκε στον Δούναβη, στο μεταλλείο Baia mare στη Ρουμανία.

Όταν από την νεολιθική εποχή οι κάτοικοι της περιοχής ασχολούνται με τα μεταλλεία, πλέον αυτά έχουν γίνει μέρος της ζωής τους. Η περιβαλλοντική επιβάρυνση άρχισε να συνειδητοποιείται με την ανάπτυξη των μέσων μεταφοράς, την άνοδο του μορφωτικού και βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της περιοχής και την γενικότερη ευαισθητοποίηση του κόσμου. Οι απληροφόρητοι μεταλλωρύχοι ακόμα και σήμερα αναγομώνουν τις στοές με τη χημικά πολύ επιβαρυσμένη λάσπη του πλυντηρίου Στρατωνίου αναμεμιγμένη με λίγο τσιμέντο. Πριν μία δεκαετία περίπου οι στοές του μεταλλείου χρησίμευσαν και για την αποθήκευση λυμάτων χημικών βιομηχανιών της Θεσσαλονίκης, η περίφημη στους ντόπιους κόκκινη λάσπη. Μετά τις κινητοποιήσεις ωστόσο της Ολυμπιάδας στη διάρκεια των οποίων φάνηκε η γύμνια του κρατικού μηχανισμού στον έλεγχο και τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών περιβαλλοντικής προστασίας, οι κάτοικοι της περιοχής έχουν άποψη.

Ως προς το υπό έγκριση επενδυτικό σχέδιο χρυσού σε Σκουριές και Ολυμπιάδα, το θεσμοθετημένο από την Πρυτανεία του ΑΠΘ Συμβούλιο Περιβάλλοντος, γνωμάτευσε ότι το σχέδιο αυτό αποτελεί καταστροφή για το περιβάλλον και την τοπική οικονομία. Εκτοτε, οι καθ'ύλην αρμόδιοι επιστήμονες, που καθένας από το

επιστημονικό πεδίο του, συνεργάστηκαν για την έκδοση του ως άνω πορίσματος, έγιναν «άσχετοι καθηγητάδες», «ανάλγητοι στο πρόβλημα της ανεργίας» κλπ.

10. Μεταλλεία ή βιώσιμη ανάπτυξη:

Η υπεράσπιση του επενδυτικού σχεδίου της Ελληνικός Χρυσός από το Υπουργείο Ανάπτυξης ξεκινά με το «δεν θα σταματήσουμε μεταλλευτική δραστηριότητα 2.500 ετών». Για τόσο παλιά δεν έχουμε στοιχεία. Αλλά μέχρι τις απεργίες του 1978 με κύρια αιτήματα τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και των αμοιβών, οι μεταλλωρύχοι, πράγματι, είχαν εντάξει τα μεταλλεία στη ζωή τους ως μία σκληρή εργασία για κάποιους μήνες του χρόνου που δεν υπήρχαν πιο προσφιλείς κι επικερδείς απασχολήσεις (γεωργία, υλοτομία, οικοδομή, κλπ). Η ανεξαρτησία που απολάμβαναν κι έδειξαν στην απεργία αυτή οι μεταλλωρύχοι, έκανε την εργοδοσία να απαιτήσει και να τους επιβάλλει ως όρο την αποκλειστική μισθωτή απασχόληση όλο το χρόνο. Έτσι άρχισε η πλήρης εξάρτηση των νοικοκυριών της περιοχής από την ύπαρξη των μεταλλείων!

Ο καταπράσινος ορεινός όγκος της Χαλκιδικής είναι πάνω σε έναν οδικό άξονα που συνδέει την Θεσ/κη με το Άγιον Όρος περνώντας από την πατρίδα του Αριστοτέλη. Μία τέτοια διαδρομή θα μπορούσε να μπει σε οποιοδήποτε τουριστικό πακέτο. Στα χωριά της περιοχής, ξεκινώντας από Ταξιάρχη, Αρναία, Παλαιοχώρι, Βαρβάρα, Μεγ.Παναγία κλπ έχουν γίνει σημαντικότερες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις και η περιοχή έχει δείξει ότι είναι έτοιμη πλέον να κάνει την αποφασιστική αλλαγή προς τον εναλλακτικό τουρισμό. Το 4^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα προβλέπει επίσης πολλά κεφάλαια για την επέκταση υφιστάμενων μονάδων και δημιουργία νέων. Είναι δυνατόν να ακυρωθούν όλες αυτές οι επενδύσεις, επειδή η ξένη εταιρεία θέλει να πάρει τον χρυσό των βουνών μας και μάλιστα επιλέγοντας το συγκριτικά χαμηλότερο κόστος της επιφανειακής εξόρυξης; Είναι λογικό όλες αυτές οι επιμέρους προσπάθειες των κατοίκων της περιοχής τη τελευταία 10ετία να ακυρωθούν στο βωμό της μεγιστοποίησης της κερδοφορίας μιας ξένης πολυεθνικής; Αναρωτήθηκε κανείς πόσα ξενοδοχεία ή παραγωγικές μονάδες θα χρειαζόταν, αν αποχαρακτηριζόταν από μεταλλευτική ζώνη τα 317 χιλ.στρέμματα, για να δημιουργήσουν τις θέσεις εργασίας που προσφέρουν σήμερα τα μεταλλεία. Αρκεί να αρχίσει σταδιακά ο αποχαρακτηρισμός της περιοχής από μεταλλευτική ζώνη σε ζώνη άλλων χρήσεων. Για αρκετά χρόνια ακόμα, τα μεταλλεία με τον τρόπο που

δουλεύουν ως σήμερα θα μπορούσαν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, με σταδιακό περιορισμό του όγκου εργασιών τους και αυστηρό περιβαλλοντικό έλεγχο. Και κάποια μέρα να σταματήσουν. Είναι πολύ πιθανό ότι στο μεταξύ διάστημα, κάποιες στοές θα έχουν γίνει τουριστική ατραξιόν με βαγονάκια που θα δείχνουν στους τουρίστες τον τρόπο εξόρυξης του μεταλλεύματος, άλλες θα έχουν μετατραπεί σε κάβες οινοποιών και άλλες ποιός ξέρει τι!.

11. Πώς θα είμαστε είκοσι χρόνια μετά

Τα παιδιά στο Λαύριο λόγω μεγάλης περιεκτικότητας μολύβδου στο αίμα τους εμφανίζουν πνευματική καθυστέρηση. Τα παιδιά της Πτολεμαΐδας έχουν περισσότερα αναπνευστικά προβλήματα από εκείνα που ζουν στις πιο μολυσμένες περιοχές της Θεσσαλονίκης.

Εμείς εκτός από αυτά τα προβλήματα θα έχουμε ένα αριθμό φραγμάτων με χημικά απόβλητα, με υποχρέωση να τα συντηρούμε εσαεί, ώστε να μη σπάσουν. Τα χημικά συστατικά των αποβλήτων των φραγμάτων θα περνούν στα υπόγεια ύδατα που πίνουμε. Η υπόγεια εκμετάλλευση του Κάκκαβου θα οδηγήσει στη θάλασσα με επιφανειακή ροή υπόγεια ποτάμια που κατά μελέτες του ΙΓΜΕ υδρεύουν μεγάλο μέρος της Χαλκιδικής. Θα 'χουμε τα νταμάρια ανοιχτές πληγές να... θυμίζουν σε μας το έγκλημα που δεν μπορέσαμε να αποτρέψουμε και στα σκληρά πάντοτε παιδιά να μας κατηγορούν πολλά χρόνια μετά ότι δεν κάναμε αρκετά για να το αποτρέψουμε.

Οι κάτοικοι του Στρυμονικού κόλπου, της Θράκης, της είπαν σύσσωμοι μαζί με τις τοπικές αρχές όχι στα μεταλλεία χρυσού. Εμείς; Ένωσε τη φωνή σου σήμερα με τις επιτροπές αγώνα των Δήμων Παναγίας, Αρναίας και Ακάνθου.

Πηγές πληροφοριών

1. Εκθεση ορκωτών λογιστών για τις συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις περιόδου 01/01-30/06/2007 της Ελληνικής Τεχνοδομικής ΤΕΒ Α.Ε.
2. <http://www.egoldfields.com/goldfields/projects.jsp?ref=6>
3. Ανακοίνωση Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας: Υπεγράφη σήμερα η σύμβαση μεταβίβασης των Μεταλλείων της Κασσάνδρας σε νέο βιώσιμο επενδυτικό σχήμα ([/www.mnec.gr/el/press_office/istoriko_arxio/deltia_tyrou/DeltiaTyrou/2003-12-12.html](http://www.mnec.gr/el/press_office/istoriko_arxio/deltia_tyrou/DeltiaTyrou/2003-12-12.html))
4. Μεταλλεία Κασσάνδρας: Ολοκληρώνεται από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης Γιώργο Σαλαγκούδη η Πλεκτάνη Πάχτα ([ww.oikologos.gr/News2004/0160.html](http://www.oikologos.gr/News2004/0160.html))
5. [/www.antigold.gr](http://www.antigold.gr)
6. Δημοσιευμένοι ισολογισμοί της Ελληνικός Χρυσός ΑΕ

Επιτροπή Ενεργών Πολιτών

Βόρειας Χαλκιδικής